

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De effectu peccati venialis et de purgatorio. ser. xxiiij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

De Peccato

nō pōt eq̄ri q̄d cūq̄ finitū. Et si intelligēs
dum / q̄ ex multis pctis venialibz p̄stituat
vñū mortale dīp̄sitiue: fm̄ q̄ dicitur est
up̄ra. Et hoc nor. Tho. j. ij. q. lxxvij. ar.
iij. Conco. De. de tara. in. iij. di. xij. Et
dicitis parz si dñi attendant / q̄ sunt septem
modi q̄bz pctm̄ veniale pōt fieri mortale.

Primo em̄ rōne p̄cientie errantis.
Secdo rōne dubij p̄uentientis.
Tertio rōne finis.
Quarto rōne cōtemp̄t̄ despicientis.
Quinto rōne intentionis p̄uentientis.
Sexto rōne dispositionis inclinātis.
Septimo rōne consensus deliberantis
sive perfurentis.

Circa tertiu est dicendū fm̄ De. de tal
ran. in. iij. sen. di. xvij. ar. iij. q̄ p̄ venialia
nō sit separatio a regno ecclie trūphantis
nec militantis. Cum ergo p̄ ipsa regnū nō
claudat: nō indigent de necessitate officio
clauū p̄ q̄d regnū aperit: nō ergo necesse
est p̄fiteri venialia p̄ se loquēdo. p̄ accidēs
tamen pōt esse necessariū: vel rōne dubij
quādo credunt esse mortalia: vel rōne sta
tuti: qñ homo q̄ tenet p̄fiteri semel in an
no nō bz nisi venialia: vel rōne piculi quā
do venialis delectatio ad h̄ p̄ducta est q̄d
nisi q̄s se auertat traheret i mortale. Nec
ille. Nō obstat q̄ dicit Ja. v. Cōfitemini
alterutru pctā vīa: q̄ q̄trum ad pctā mor
talia est p̄ceptū: sed q̄ntū ad venialia ē cō
siliū fm̄ Tho. in. iij. sen. di. xvij. q. ij. ar. ij.
q. iij. ad p̄mū. Nota hic q̄ accipiedo venia
le p̄mo mō. s. ex euentu nō requirit p̄fessio
si semel de illo q̄s p̄fessus est. Si aut̄ non
est p̄fessus q̄s / sed solū p̄ritus: tunc sp̄ ca
dit sub necitate p̄fessionis: q̄ illud pctm̄
mortale est. Sic etiā accipiedo scdo mō. s.
ex causa: q̄ si cadit sub necitate p̄fessionis
q̄ illd̄ etiā est mortale. Articulus. Iste ter
tius intelligi de venialibz. iij. q. iij. mō ac
ceptis. Nota q̄ in q̄tuor casibz est neces
saria p̄fessio de venialibz. Primo rōne sta
tuti. Secdo rōne erronee p̄cientie: qñ. scz
venit sibi post actū. Nā si ante actū habet
q̄s p̄cientiā erroneā credēs esse mortale:
q̄ est veniale: peccat mortalit̄: vt dicitur est
sup̄ pre. prima. Tertio rōne dubij. Quar
to rōne piculi.

De effectu pcti venialis et de
purgatorio. Sermo. xxij.

Quasi a facie

Colubri. zc. Sequit hoc mane
p̄dicare de sc̄da consideratione
q̄rti arti. vīz de pena siue effectu pcti ven
nialis. Vbi notandū q̄ multos effectus p̄
ducit pctm̄ veniale: z in h̄ mūdo z in alto.
Nā in hoc mūdo. Primo obligat ad penā
tpalem. etiā morte q̄ q̄nq̄s est illata a deo
p̄pter demeritū pcti venialis: vt ptz in p̄
phā. de quo legit. iij. Reg. xij. z declarat
Breg. i. iij. dial. c. xxv. Secdo disponit ad
mortale. Tertio minuit feruorē. Quarto
potētiā anie in bonis lassat: sicut qñ p̄
nif onus sup̄ equū / min⁹ est p̄mp⁹ ad am
bulandū. Pro latioz materia nota q̄
q̄nq̄s sunt q̄ debēt hoies timere circa pctā
venialia. De quibz vide in sum. vīz in
vltia pre: vbi agit de pctō lingue. In alto
ho mūdo pctm̄ veniale / infert aliu effectū
siue defectū: q̄ retardat a glia: q̄ aia purg
gat in purgatorio antequā intret in vīz
eternā. Et de h̄ vltimo effectu: scz de pur
gatorio erit p̄mo noster. Alios aut̄ effectus
grā breuitat̄ omittō: p̄fitemi cū aliq̄s res
rigerim sup̄ fm̄ one p̄mo pre. ij. Salute
tur h̄go maria zc. Pro euidētia z itredū
ctiōe materie est notandū q̄ vera p̄fessio
ē in theologia z p̄ fidē catholicā approbat
ta / q̄ necessariū ē fm̄ iustitiā diuina pone
re purgatoriu. Et p̄ maiori declarationē p̄
bat p̄mo aliquibz argumētis / q̄ nō sit pur
gatoriu. Primo sic. Aut̄ ania transit a
corpe sine mortali z veniali: aut̄ cū morta
li tm̄ / aut̄ cū veniali tm̄. P̄io casu euolat
ad celū. Secdo detrudat ad infernū. Tertio
etiā videt̄ q̄ ad infernū vadat. Ratio q̄
aia post transitū penitēre nō pōt de culpa
eo q̄ sit de nasa sua imutabilis. Ergo culpa
pa nūq̄ remittit̄ post hāc vīz: eo q̄ nulla
culpa sine p̄niā remittat̄. Ergo nec pena
vnq̄ remittit̄: z sic pena ē eterna. Sec
cūdo p̄firmat̄ rō p̄ autoritatē Breg. dial. c. lxxij.
Qualis hinc q̄s egredit talis in iudicio
p̄nitabit zc. xxv. di. qualis. P̄fecta z r̄eno
post mortē nō est lo. remissiois culpe: q̄
nō sūt anie in statu merēdi nec demerēdi:
z sic idem q̄d prius. Si dicat q̄ anie lega
te quātū ad remissionē venialis sunt: ad
huc in statu merēdi sicut viatores. Tunc

arguit sic. Concesso hoc qd sit veruz: dolor
 p[er]itionis post hanc vitā: est maior q̄ q̄
 bet dolor: p[er]itionis in hac vitā: tum quā
 intensi⁹ & ardenti⁹ diligit deū aīa q̄ nūc:
 tum p[er] q̄ritatē subiecti. Cum ergo alī
 quis dolor cōtritionis in vitā tm̄ veniale
 remittat quantū ad culpam et penā: ergo
 multo magis post mortē anīa sepata do/
 les de pctō/cōsequet remissionē oīs culpe
 venialis & pene. ergo nō erit i purgatorio
 puniēda yr purgāda. ergo nō est dare pur/
 gatoriu: & sic idē qd prius. Fiat ergo ratio
 sic. Aut culpa venialis post mortē est re/
 missibilis/aut nō. Si non: ergo culpa re/
 manet in eternū. ergo & pena. et sic nō erit
 purgatoriu. Si sic cuz statim anīa sepata
 sit cōtrita de pctō cōmissō/dolore p[er]itio/
 nis maximo: rōne tā dicta. q̄ cōsequit sta/
 tim remissionē oīs culpe venialis: & cōse/
 queter nō debet purgari amplī⁹: qz nō tu
 dicabit de⁹ bis in idēpm/ nec cōsurget du/
 plex tribulatio. sicut d[icit]r: Hāū. j. P[er]eterea
 pctō veniali nō debet pena damni: qz hec
 pena rāder pctō ex p[ar]te auerisōis ab incō/
 mutabili bono. In pctō at veniali nō est
 auerisō. q̄ rē. P[re]dicta autē c[on]clusio. q̄ sit
 purgatoriu post hāc vitā: p[ro]bat rōne/au/
 crotitate. & exēplo: q̄uis h̄ nomē in sc̄ptu/
 ra sacra. i. purgatoriu nullibi rep[er]iat. p[ro]pter
 qd alīq̄ heretici negauerūt purgatoriu. v[er]
 de Tho. in. iiij. q̄. c. x. Rō autē est: qz
 p[ro]ngit sepi⁹ mori hoīem in charitate cuz
 culpa veniali/ v[er]ū reatu pene sp[irit]ualis de/
 bite culpe mortali remissē h̄ p[ro]p[ri]am. Ta/
 lis q̄ nō d[icit]r dānari in inferno/ eo q̄ in chari/
 tate decessit: et nōr sine mortali pctō: qd
 solū detrahāt ad infernū: nec p[ro] saluari in
 paradiso donec in eo remanet miseria culpe
 vel reat⁹ pene. qz Nihil cōm[un]atū in tra/
 bit in illa: v[er]ū d[icit]r Apo. vi. Nec i limbo pue/
 roz: qz solū originale pun. t̄ ibi. Nec i lim/
 bo parrū/ ea rōne q̄ nec in paradiso. et p[er]ti/
 post ch̄i mortē nullus ibi fuit aut vadit.
 Quidē q̄ dicere q̄ sit aliq̄s loc⁹ in q̄ pur/
 get aīa anq̄z ineret in vitā eternā: q̄st in d̄/
 lecto medio inf̄ egyptū & terrā p[ro]missōis/
 lacte & melle manantē. Patz rō. Auctori/
 tas in veteri testō & in nouo habet. In ve/
 teri q̄de h̄. ij. Sach. xij. Vir fortissimus
 Judas collarōe facta. xij. milia diademas
 argēti misit herim. offerri eas ibi p[er] pctis

mortuoz. Et. j. Sc̄ta q̄ et salubris ē cogi/
 ratio p[er] defūct̄ exorare. vt a pctis soluar̄.
 q̄ etiā a culp[is] remissō i purgatorio. qd
 itellige qdē d̄ venialib. vt no. j. in. iij. p. f.
 Itē alia auctitas in veteri testō h̄. Dal.
 iij. Itē ei q̄i ignis p[ro]fās & q̄i herba fullo/
 nū: & sedebit p[ro]fās & emūdās q̄i argētū
 & purgabit filios Leui/ & colabit eos qua/
 si aurū & q̄i argentū. In nouo autē testō
 habet auctitas ch̄i dicitis Mat. xij. Qui
 dixerit p[ro]bū i p[ro]m[iss]ō: nō remittet ei neqz
 in h̄ seculo neqz in futuro. Sup̄ q̄ textu d[icit]
 cit Greg. in. iij. dial. & habet in decre. xv.
 di. q̄lis. Hac sn̄ia daf̄ intelligi in h̄ seculo
 quasda culpas & q̄sdaz in futuro posse res/
 laxari. Q̄ em de vno negat cōsequens intel/
 lectus p[ro]p[ri]us: qz de q̄busda d[icit]r. Nec ille.
 Itē alia habet p[er] aplm. j. Cor. iij. Si q̄s
 sup̄edificauerit supra fundamētū h̄ lignū/
 fenū & stipulā/ detrimētū patiet. Ipse autē
 salu⁹ erit: sic t̄n quasi p[er] ignē. Nota funda/
 mentū. i. fidei: sine q̄ nlls pōt saluari. Per
 lignū fenū/ & stipulā intelligunt peccata
 venialia s̄m doctores. Per lignū quidem
 maiora pctā venialia. & p fenū minora. et
 p stipulā minima intelligunt: s̄m qd dicit
 glo. xv. di. h̄. c. l. minis. Ligna em diutius
 sūt in igne q̄ fenū: fenū diuti⁹ q̄ stipula.
 vt dicit Glo. ibidē. Quicūqz ergo hec pec/
 cata venialia sup̄edificauerit/ salu⁹ quidē
 erit. i. p ignē purgatorij. Patz auctoritas.
 Et confirmat p auctoritatē ecclē q̄ facit
 suffragia: q̄ nō p[ro]sunt bris nec dānari/ sed
 illis q̄ sunt in purgatorio. vt. j. dicit cuz de
 suffragijs dicit. Pro assertiōe purgatorij
 bene facit qd dñs reuelauit brō Parritio
 Itē brō Martiali rē. hic adduci p[ro]t
 tertio medio quo probat purgatoriu esse.
 v[er]ū p exēplo. Ad idē facit exēplū qd no/
 rau. j. in. ij. p[ro] hui⁹ sermonis qd incipit:
 Nota exēplū rē. Patz rōne/ auctoritate/
 & exēplo multiplici q̄ sit purgatoriu. Loq̄
 quēdo q̄ de purgatorio sc̄r sūt cōsiderāda.
 Primo loci congruitas.
 Secdo penarū acerbitas.
 Tertio punitoz diuersitas.
 Quarto operū paupertas.
 Quinto gratie stabilitas.
 Sexto glorie securitas.
 ¶ Primo ergo est cōsiderāda loci cōgru/
 tas. Querūt doctores theologi/ in q̄ loco

De Peccato

est purgatoriu. Respondet q est duplex locus. Unus fm lege cocm. et iste credit esse in inferno circa centru terre: supior tñ in dñaroz. Nota q tuoz domos in inferno Supior e limbo pñm: et iste e vacu nūc. Deide seqt fm qsdā purgatoriu. Tertia e ex pre inferior limbo pueroz. Quarta est infern dñaroz. Et de pmo supior z ultimo inferiori oēs doctores cocordant: z sic est maria distātia inter eos fm scū: iuxta illd Luc. xvj. Vidit Abraaz a lōge. Et. i. L haos magnū inter nos z vos fit: marū est zc. Sed de duobz medijs e dubitatio: qz L ho. in. iij. supponit limbū pueroz ppter eternitatē: z ne loc⁹ euacuet ex tremis repletis. Sed Pe. de taran. p. q. facit: qz nō videt q pueri i limbo sint sub purgādis. qz tūc vel ignis purgatorij non cōnumerat igni inferni. Et sic nō esset vn⁹ nūero: vel essent in igne anie pueroz: qd nō videt: sed nō affligeret: sicut nec pueri in camino. Dan. iij. Un videt pbabilius q supior sit limb⁹ parū: in qb⁹ simplr mltus erat d culpa: z de pena: post quē limbus pueroz: in qb⁹ etiā min⁹ est d vtroz saltē intēsiue. Et hec duo receptacula sunt sine igne: als frustra ibi est ignis. Tertio e purgatoriu. Quarto infern⁹. Et h etiā vult. Per. de palu. in. iij. sen. vi. rly. q. v. ar. ij. clusioe. ij. Al⁹ ho est loc⁹ purgatorij fm spcalem dispesationē: z hic nō e de terminat⁹: s; vel vbi peccauerūt: vel alibi vbi apparēt in assumptz corpibz. Qd expe dit vt vni⁹ ad edificationē: vel ipis mortuis ad suffragioz petitionez: sicut refert Greg. de mltis in. iij. dialo. vl ad minorē penā. Nota exēplū de aia Pascaij aplice sedis diacon⁹. q purgabāt in caloribz ther marū seu balneoz. vbi German⁹ eps capuan⁹ cuzinuent: z p ipso dñm exorauit zc. Nota etiā exēplū de qdā abbate: q vn⁹ nūc ad mortē: carnali amore duct⁹ p sulu it: q nepos su⁹ substituere sibi: q facit abbas dū semel sol⁹ iret ad fontē quendā q erat in horto audiuit ex eo: qñ vocē auum/ cūli eulāris. q adiurat⁹ ab eo. dixit se ibi dē inestimabilē vti: qz eū carnalit pua/ ferat a requirētibz eligi in abbate. Et cuz nepos diceret eū nō posse multū in fonte turpato affligi: rogauit vt candelabū cū pteū in fontē pūceret: q statim liqfacto il

le abbatie renūcians. ipm amplius nō vidit. Sic z qñq anie in glacie purgant sic legit in legēda de mortuis. Ibi vide d ma teria ista. Sedo est consideranda penarū acerbitas. Nam vt de Aug. in qdā sermō. rrv. di. qui in aliud. Ille ignis durior: erit qdā in h sclo aut sentire: aut videre: aut cogitare quicq pot. Et vn dura fuit pena Bartho. Laurēij. Vincētij. z alioz martyru: sed tñ nō sūt egles minime pene purgatorij. Rōnem aut hui⁹ assignat doctores: qz in purgatorio est duplex pena: scilicet dāni z sensus. Pena aut dāni est carentia visionis vsuie ad temp⁹: z hec pena est affectiua ppter carentiā boni desiderati. Quā em aliquis careret aliqua re nō desiderata: nō esset pena. Un dicit Prouerb. pñ. Spes q differit affligit animā. Et hoc est quif q qnto bonū magis desiderat. tanto maior est afflictio ppter illud boni carentiā. Nihil aut boni pot desiderari in hac vita ardent: sicut aia separata a charitate exstens/ardēter desiderat deū videre. Et magis affligit in carētia visionis dicitur psertim cū ppter pñm peccatū ab hac vione recedat. Un potest argui illud dicitur. Vos oīes q trāstis p viam: attendite z videte. si est dolor illis sicut dolo me us Treñ. j. Qd licz intelligat de obio: allegorice intelligat de aia q est in purgatorio: cui⁹ est tanta pena. q vna hora videtur sibi mille anni. Nota exēplū de illis infirmo/ qui potius elegit esse p duos annos in purgatorio: q p duos annos hie in firmari zc. Non sic fecit Greg. qui felix toto tempe vite sue in firmari. quā duobz diebz in purgatorio esse vt dicit in legēda sua. Alia vero est pena sensus. z hec etiam est grauior omni pena sensus. quā in vita hō pati potest. Nam si ppter animā corp affligit. z dolet: multo maior est dolor: qui ad nudatā. mā pot puenire. pñ. Aristo. in. j. postet. q ppter quod vni⁹ nūc z illud magis: sed corpus patit in h mundo ppter animā inqñum cuz eo cōmunita est: ergo aia magis passibilis est zc. Nota exēplū qd legit in vitz fatz: de illa q apparuit aduocare cuidā locio suo zc. Interrogat⁹ dixit se esse in purgatorio. Interrogat⁹ de pena respondit: q si mūdus z omnia vni⁹ bilita in eo arderent: nō possent equiparari

Hardi rē. Et tandē dicit q̄ advocat⁹ in malo statu erat rē. Sic exempluz torum. In Aug. xxv. di. Qui in aliud sc̄m distulit fructū conversionis: plus purgabit in igne purgatoris. Hic ignis rē nō sit eremus: miro tñ mō grauis ē: super em̄ oēm penā quā vnq̄ hō aliq̄s passus est in hac vita el̄ pati potest. Et dicit doc. q̄ ignis purgatorij est idē ignis cū igni inferni. Et licz illa pena purgatorij sit maior pōdere nō tñ valor: q̄ min⁹ h̄z de volūtarlo fm̄ Pe. de tarā. sup. j. Lo. ij. Qd̄ aut̄ illa pena sit grauior: p̄tingit duplici rōne. Tum p̄r dispositionē subiecti: qd̄ ē mag⁹ affligibile in purgatorio q̄ in h̄ mōdo. Sicut ille q̄ est melior: cōpletionis mag⁹ punitur el̄ de plagis imposit⁹ q̄ al⁹. vt no. Tho. in. iij. di. xij. q. j. ar. j. q. iij. in corpe q̄stiois. r̄ in r̄sione ad sc̄m articulu. Tum p̄r diuersitatē fori: sic in diuersis terris diuersē se pene imponunt p̄ eisdē culpis. vt notat Tho. in. iij. di. xx. ar. j. q. iij. ad sc̄m. Quāvis aut̄ sit q̄uis illa pena om̄i pena hui⁹ mūdi: tñ nō excedit q̄ntitatē culpe: p̄portio nabitur: nec est q̄uis pena hui⁹ mōdi grauitate p̄portiois: sed q̄ntitate seu q̄ntitate absoluta tantuz. Est tñ notandū qd̄ pene purgatorij non sunt eq̄les in aniabus: sed ania q̄ peccauerit graui⁹ vel pluries int̄r̄sus ardebit. Que aut̄ adhebit firm⁹ p̄tō dicit purgabit. Et si dixeris quō potest esse: qd̄ vna ania mag⁹ punitur q̄ alia: cuz sit idem ignis r̄ eadem pena damni: Rñ. q̄ hoc cōtingit p̄r diuersitatē culparū. Unde Greg. in. iij. dialo. c. xly. Sic ait. Quidē quidē est gebenne ignis: sed nō eodem modo cruciat p̄tōres. Quidē cuiusq̄ em̄ q̄ntū erigit culpa: tñ illic sentit pena. Nā sicut in hoc mūdo sub vno sole multū p̄sistit: nec tñ eius dē solis ardore eq̄l̄it sentit: q̄ alius plus estuar atq̄ alius min⁹ ita illic in vno igne: nō vn⁹ est mod⁹ incēdij: qd̄ hic diuersitas corporū: hoc illic agit diuersitas p̄tōrū: vt r̄ ignē non distimile habeat: r̄ tñ eisdē singlos distimilit erurat. Hec ille. Notandū etiā q̄ nō affligunt anie a spir̄itib⁹ bonis: q̄ nō tam crudeliter suos cōtines affligeret: licz eos viscerent r̄ p̄focrent: sicut aliq̄s amic⁹ incarcerat vel infirmū. Nec etiā demones torquet eos: q̄ q̄ hostē vicit finalit̄ nō debet

dari in potestate ei⁹. Et qd̄ dicit. illos habebit torozes in pena q̄s habuerūt incētores in culpa: intelligit de damnat⁹: fm̄ Pe. de pa. in. iij. di. xij. q. j. ar. j. cōclu. vj. Dicit tamē Tho. ibide qd̄ possibile est qd̄ angeli boni anias ad loca penaz deducāt r̄ etiā ipsi demones q̄ de penis hoim letād tur eas comitant: r̄ assistunt purgādia: vt tum de eaz penis factent: tum r̄ vt in eaz r̄u exitu a corpe suū aliq̄d ibi reperiant: licz cur et chio fecit diabol⁹. Tertio p̄sideranda est punitoz diuersitas. Vbi notandū primo q̄ ibi nulla culpa mortalis purgatur p̄s. c. Nō habitabit in medio dom⁹ mee q̄ facit superbiā. q̄ qd̄ est angelis casus: hoc est hoim mors. Nā sicut p̄t̄m angeli fuit irremissibile. sic p̄t̄m hoim post mortez: r̄ h̄ est p̄t̄m ad mortē: p̄ quo p̄hibet Jo. ozare di. Qui scit fratē suū peccare p̄t̄m nō ad mortē: perat r̄ dabit ei vita peccati nō ad mortē. Est p̄t̄m ad mortē: non pro illo dico vt roget d̄s. j. Jo. v. Purgant q̄ ibi tres differētie p̄tōrū. Primo nāq̄ purgant q̄ in hoc seclō peccauerūt mortali: de quib⁹ tñ p̄t̄is mortali p̄ritione habuē erūt p̄ quā remisse sunt culpes: sed nō solue r̄nt penā t̄palem plene: ad quā tenebant. Si in h̄ statu d̄cedat purgant in purgatorio vbi soluit pena p̄dicta: r̄ ē h̄ verū: nisi habuissent tantā p̄ritione: q̄ om̄is culpa r̄ etiam pena remitteret: sicut fuit latro r̄ Maria magdalena. Nā Hiero. Apud d̄m nō tam valet mēsurā r̄p̄is q̄ doloris nec abstinētia ciboz q̄ mortificatio vitiorū. de pe. di. j. Hensuraz. Diceret aliq̄s. Nonam⁹ q̄ ego fui p̄fessus r̄ peregi penā r̄ etiā mihi a sacerdotē iniunctā: nūqd̄ suscipiē: vt debes vltari⁹ in purgatorio puniri: Rñ. q̄ p̄nia iniuncta a sacerdotē: aut est maior q̄ illa q̄ debet p̄ p̄tō cōmissio aut ē eq̄lis: aut minor. Si maior tūc id qd̄ plus fecisti: cedit tibi in augmentū gl̄ie. Si eq̄lis: tunc sufficit tibi ad solutionē toti⁹ p̄tō ne: quia. Nō iudicabit deus bis in idēpm nec p̄surgat duplex tribulatio. Nā ij. Et bonā fides non patit: vt bis idem exiāat: fm̄ iuristas. Si vero minor: tunc residuū soluat in purgatorio: ex frute diuie iustitie. Deus em̄ q̄ modos r̄ mēsuras p̄tōrū: r̄ penarū nouit addit penā sufficientē: ne aliquod p̄t̄m impunitū remaneat. Et h̄

De Peccato

verū: nisi fuerit magna pēnitentia: vt tota pe-
na relaxet: vt dicit supra: & hec est p̄ma dif-
ferentia illoꝝ q̄ ibi puniunt. Circa penas
sensus q̄ est in purgatorio. dicit sup̄ p̄te. ij.
q̄d ē pena ignis. Sed p̄t q̄r̄ si sit alia pe-
na sensus ibi: q̄ pena ignis: & v̄sso demo-
nū: Rñ. Si loq̄mur d̄ purgatorio ordina-
to a diuina iustitia: fm̄ legem cōmūc̄m
scriptura sacra nō memini me legisse aliā
penā q̄ p̄dictas penas. Tho. etiā in. iij.
sen. di. xij. q. j. ar. j. q. ij. ad sc̄dm̄ d̄c̄. q. qz
pena purgatorij nō est principalit̄ ad affli-
gendū/ sed ad purgandū: ideo p̄ solū ignez
fieri debet: q̄ habet maximā vim purgati-
uā: sed d̄natorū pena nō ordinat̄ ad pur-
gandū. & ideo v̄tra ignē sunt etiā in infer-
no alie pene sensus. iuxta illd̄. ps. Ignis
sul. & sp̄i. pro. part. calicis eoz. & c. Job. xij.
tij. Ab aquis n̄lū: trāsbunt ad calozes
nimū. Si autē loquamur de purgatorio
fm̄ speciale dispensationē: tunc & in legen-
da de mortuis: et in q̄rto dialogoꝝ beati
Greg. legunt̄ alique anie purgare in glas-
tie & in balneis. Sec̄da differētia est eo-
rū q̄ peccant venialit̄: & eoz solis venialibz
migrant nō remissis/ etiā quātū ad culpā.
& tales in purgatorio purgant̄ etiā q̄ ad
culpā. Et hoc p̄batur p̄ auctoritates alle-
gatas. supra in introitu huius p̄monis. Et
de ibi nec obstat q̄d dicit Grego. xxy. dist.
Qualis hinc quicq̄ egredit̄ talis in iudici-
cio p̄sentat̄. Et Eccl. xj. Si ceciderit lig-
num ad austrū/ aut ad lonem in h̄cunq̄ lo-
co ceciderit ibi erit: qz venialia nō mutant
statū hominis: neqz tollunt/ neqz d̄minuūt
echaritatē. Et ideo p̄ hoc q̄ venialia d̄mit-
tunt vel cōmittunt/ talis manet aia quas
lis prius: fm̄ Tho. in. iij. di. xij. q. j. ar. ij.
q. j. ad tertiū. Tercia differētia est eoz
q̄ de peccis venialibz habuerūt h̄c remissio-
nē quantū ad culpā: sed nō quo ad penā.
Quo talis pena in purgatorio soluet̄: ibi
soluitur in charitate: & solutione eoz quod
debet: om̄is obligatio tollitur. Insuper qui
bus modis tollit obligatio. in principio.
Sed querūt doc. ponat̄ qn̄ aliquis dece-
dit cū mortali & veniali sit. nūq̄d p̄ veni-
ali puniet̄ in inferno eternalit̄: Rñ. hec q̄
stio p̄t duplicit̄ intelligi. Vno mō quan-
do veniale nō est dimissum in hac vita q̄
ad culpam: & hoc casu eternalit̄ puniet̄ in
inferno p̄ venialit̄: qz ibi nō potest remitti
aliq̄ culpa: q̄ntimo nec h̄c p̄t veniale d̄-
mitti sine mortali. Nec obstat qz venialit̄
nō debet pena eterna: qz est verū secundū
se: sed p̄ accidēs sic: eo qz nihil est ibi q̄ pos-
sit delere veniale culpā. Sec̄do modo p̄t
intelligi/ qd̄ quādo veniale est dimissū h̄
q̄ ad culpā: manēt reatu: & sic h̄o mortaf
cum mortali & reatu venialis. Vtrū p̄t
lo veniali puniat̄ eternalit̄: Tho. i. iij. sen.
di. xij. q. j. ar. ij. q. ij. dicit qz sic: rōne sub-
iecti qd̄ nō est capax remissionis. Idē d̄
in. iij. di. xij. q. j. ar. j. ad quintū. vbi dicit
qz aliqui dicūt qz pena cur̄ est aliq̄s debet
eoz post culpā remissā in inferno puniet̄ tē-
poralit̄/ nec p̄t hoc sequi/ qz sit in infer-
no redemptio: qz pena que non soluit/ nec
est incōueniens/ qd̄ quantū ad aliū acci-
dētale pena minuat̄ vsqz ad vicem iudicij:
sicut etiā auget̄: fm̄ Tho. Prima t̄n̄ op̄i-
nio placet. Per. de pal. in. iij. di. xij. q. j. ar.
ij. & clu. ij. & scripti in. v. libello. ¶ Item
querō qd̄ si aliq̄s mortaf cum originali et
veniali sine mortali. Talis videtur qz ad
nullū locum ire poterit. Non quidē ad pa-
radisū p̄t defectū gratie: nō ad limbū
patrum: qz ille locus est vacuus/ & p̄terea
ibi n̄lla culpa puniet̄ infectiua p̄sonē. Tercio
nō ad limbū pueroz: qz ibi non puniet̄
actuale pecc̄m. Quarto nō ad purgatorij
quia nō habet gratiā. Quinto non ad infer-
nū: qz non habet mortales: Rñ hoc nō
p̄t p̄tingere: vt nō. Tho. j. ij. q. lxxij. ar.
vj. posito tamē qd̄ sit possibile: talis puniet̄
et in inferno p̄t culpā actualem quā
habet/ q̄ licet venialis: & p̄sequer̄ nō me-
reatur penā eternā: tamen p̄ accidēs p̄t
eternalit̄ puniri: vt dictum est h̄c supra p̄
prima q̄stione: & hoc sentit Tho. in. iij. di.
xij. q. j. ar. ij. vide ibi. & qd̄ scripti in sermo-
nibz de diuersis locis aniarū. ar. ij. Et sic
patet p̄dicta triplex differentia peccato-
rum seu penaz que ibi purgantur: cui pos-
test aptari auctoritas Apostoli de ligno
feno. et stipula: que habentur. j. Cor. ij.
¶ Quarto considerandū est op̄ez paup̄-
tas: qz nō possunt facere opera meritoria
Vno possunt dicere Pater noster & Ave
maria: sed nō cū merito. Ratio est qz p̄t
diuisit̄ tempora. s. tempus lucrandi & tempus
quiescendi. Tempus lucrandi est in p̄sentē

ti vita sed post mortē tunc nō. Ideo dicit
 chris. De oportet operari opera eius qui
 misit me donec dies ē. Venit nox quādo
 nemo potest operari: scz meritoze Joan.
 it. Licet em ibi anie laborēt multuz in pe-
 nis: tñ labores illi sunt sine merito. Ideo
 dicit Apoc. xiiij. Audiat. vo. di. mibi. be.
 mox. qui in domi. moriunt. Amodo iam
 dicit spiritus. vt requi. a la. suis zc. Que
 auctoritas intelligit de labore opationis
 ad merēdum/ nō de labore pene ad purgā-
 dūz: fm qd et ponit Tho. in. iiij. di. xij. q.
 j. ar. j. q. j. ad primū. Et ideo multū indi-
 gent suffragijs nris: z dicit illud qd habe-
 tur Job. xij. Miseremini mei miseremi-
 ni mei salte vos amici mei: qz man⁹ dñi
 tetigit me. Itē dicit scriptura. Quodcū-
 qz pōt facere man⁹ tua instāter opare: qz
 nec op⁹: nec rō: nec sapia: nec scia erūt apd
 inferos: q tu pperas Eccl. ix. Quinto
 pñderanda est grē stabilitas. Licet em aie
 purgatorij habeat liberū arbitriū: tñ pec-
 care nō possunt: qz posse peccare dimini-
 ut de libero arbitrio: sicut qui nō pōt capi
 ab hostibus/ est magis liber. qz qui pōt zc
 Ratio aut quare ania separata: in purgā-
 torio z in vita eterna peccare non pōt: est
 qz ē imutabilis: adheret em ita vni qz mu-
 tari nō potest. Quādiu aut est coniuncta
 cozpō: decipit pñtēs cozpis: z est mu-
 tabilis sicut cozpus. Ideo dicit Sap. ix.
 Cozpus qd corumpit aggrauat aiam z
 deprimt terrena inhabitatio sensum mul-
 ta cogitantē. Sed deposito cozpe p mor-
 tē: remanet ania imutabilis zc. Eccl. xj.
 Si ceciderit lignū ad austruz zc. Decla-
 ra hāc regulā put habet in fimo. q. dñice
 xi. post festū trinitatē: z habet sup. ar. iij.
 ¶ Secro cōsideranda est glie securitas.
 hec pcedit ex primo supiori. Declara put
 habet in pñcto fimoē parte. ij.

lutez ego maria zc. Pñ introductione et
 complemento marerie est notandū: qz pclu-
 sio est in sacra theologia: qz diuisa miscdia
 adhibuit remedia ptra pctā venialia et h
 z in futuro seculo. Non sic de mortali: qā
 in inferno nulla est redemptio. Prouer. xj.
 Fortuo hoie ipio: nulla erit vltra spes.
 Sed pctis venialibz adhibita sunt multa
 remedia hie et in futuro seculo: vt dicit. Et
 in hoc quidē seculo sunt sex pñcipalia reme-
 dia qz ponunt doc. canoniste/ pñsertim Do-
 stienstis sup. c. Omis vtriusqz sexus. de pe.
 z re. q infra scripto sū pñsent. fm Pe. de
 pal. in. iiij. di. xvj. q. j. ar. ij. Orans. tunc.
 edens. pñssus. dans. bñdicens. In futu-
 ro vero seculo sunt duo remedia vltra solu-
 tionē q fit in purgatorio: viz suffragia et
 indulgetie. De primis sex dicem⁹ hodie.
 Primū ē remediū ptra veniale in hac vi-
 ta est oratio. cū dicit Orans. Vbi nota q
 oratio dñica. s. Pater noster habet delere
 venialia: sicut dicit Chrysost. al. Aug. d
 pe. di. iij. c. De qñdianis: vbi dicit. De q
 tidianis dieubz leuibzqz pctis sine qbus
 hec vita nō ducit: quotidiana fidelū ozo
 satisfact. Eoz em ē dicere. Pater noster
 qui es in celis. q tam spūaliter regenerat
 sunt ex aq z spūsancto zc. Et ratio huius
 est: qz chris qui est aduocatus noster/ hanc
 orationē instituit ad remissionē pctōz ob-
 tinēdā. Lū ē ipse aduocat⁹ noster sit fact⁹
 iuder noster. nō pōt respuere ozoñē ab ipō
 institutā: nec venire ptra factuz suū. Ar-
 gumentū in. c. diuersis fallacijs. Extra de
 cleri. cōiugatis. Adde hic de teore pñcis.
 Tobie: cur⁹ sum⁹ fugauit demone Asmo-
 deū. Tob. v. ij. Itē de incenso q ecclia vtit⁹
 ps. Dirigat oratio mea: sicut incensuz in
 aspectu tuo. Sub hoc primo mō pōt etiā
 pñneri: vt dicit Aug. consilio pctōris: que
 ad orationē pñner: p quā consione etiā ve-
 nialia remittunt. vt dicit Aug. de pe. di. j.
 Tres sunt actiōes. z hoc habuit ortū: vt
 pura ex eo q fecit ille publican⁹ q pcutie-
 bat pectus suū. di. Deus pñtissus esto mi-
 hi pctōis. Et subdit. Amē dico vobis. de-
 scendit hie iustificat⁹ in domū suā ab illo.
 Luc. xvij. Silitter etiā dicit Pe. de pal.
 in. iiij. di. xv. q. v. ar. ij. cōclu. vj. de orone
 facta in ecclia pñcrata. vt habet. ij. Reg.
 vij. Si qs cognouerit plagā cordis sui: z

De remedijs pcti venialis.
 Sermo. xliij.
Quasi a facie
 colubri. zc. Sequit hoc mane
 pdicare de tertia pñderatione
 quartar. viz de remedijs peccati venial-
 is: vbi habebim⁹ materā deuotā zc. Sa-